C/2026/2621

26.5.2026 г.

СТАНОВИЩЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 10 март 2026 година

относно предложен регламент по отношение на опростяването на цифровата законодателна рамка (сборен пакет от мерки в областта на цифровите технологии)

(CON/2026/9)

(C/2026/2621)

Въведение и правно основание

На 9 декември 2025 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) получи искане от Европейския парламент за становище относно предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕС) 2016/679, (ЕС) 2018/1724, (ЕС) 2018/1725, (ЕС) 2023/2854 и директиви 2002/58/ЕО, (ЕС) 2022/2555 и (ЕС) 2022/2557 по отношение на опростяването на цифровата законодателна рамка и за отмяна на регламенти (ЕС) 2018/1807, (ЕС) 2019/1150, (ЕС) 2022/868 и Директива (ЕС) 2019/1024 (сборен пакет от мерки в областта на цифровите технологии) ([1]) (наричан по-долу „предложеният регламент“).

ЕЦБ е компетентна да даде становище на основание член 127, параграф 4 и член 282, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като предложеният регламент съдържа разпоредби, които попадат в областите на компетентност на ЕЦБ, включително по-специално осъществяването на паричната политика съгласно член 127, параграф 2, първо тире и член 282, параграф 1 от Договора, гладкото функциониране на платежните системи съгласно член 127, параграф 2, четвърто тире и член 282, параграф 1 от Договора, пруденциалния надзор над кредитните институции съгласно член 127, параграф 6 от Договора и задачите на ЕЦБ, свързана със събирането на статистическа информация съгласно член 5 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка (наричан по-долу „Уставът на ЕСЦБ“). Управителният съвет прие настоящото становище съгласно член 17.5, първо изречение от Процедурния правилник на Европейската централна банка.

1. Общи бележки

1.1. ЕЦБ подкрепя предложения регламент, който представлява важна реформа, насочена към опростяване и оптимизиране на прилагането на нормативната уредба на Съюза в областта на цифровите технологии. Доколкото предложеният регламент е ефективен за постигането на целите си за насърчаване на политики, които укрепват конкурентоспособността на Съюза, и за облекчаване на регулаторната тежест за хората, предприятията и администрациите, той ще премахне пречките пред предоставянето на услуги и ще подкрепи развитието на цифровата икономика в Съюза, като същевременно отчита необходимостта от поддържане на най-високите стандарти при насърчаване на ценностите на Съюза, включително отстояването на основните права. Цифровата икономика придобива все по-голямо значение и може да има последици за провеждането на паричната политика, тъй като засяга средата, в която функционира паричната политика, като променя моделите на потребление и производство, бизнес моделите и относителните цени по различен начин в еврозоната и в държавите членки. Тези тенденции оказват важно въздействие върху променливите, които са от значение за паричната политика, и тяхното измерване, включително заетостта, производителността, потенциалното производство и инфлацията. Те засягат и начина, по който решенията в областта на паричната политика се предават към домакинствата и предприятията, което увеличава несигурността и сложността, пред които са изправени създателите на политики.

1.2. По-специално ЕЦБ приветства предложенията за опростяване на договореностите за споделяне на данни от правителство към предприятия и от предприятия към правителство и разпоредбите, уреждащи обработването на лични данни, в Регламент (ЕС) 2023/2854 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) (наричан по-долу „Акт за данните“). ЕЦБ участва активно в събирането, разработването, изготвянето и разпространението на данни, които използва за изпълнение на задачите и дейностите, попадащи в нейните области на компетентност. Тази компетентност включва събирането на статистическа информация, когато е необходимо, за изпълнение на задачите на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) съгласно член 5 от Устава на ЕСЦБ. ЕЦБ участва и в много инициативи за сътрудничество в подкрепа на споделяне на данни и сътрудничеството с други институции, органи,

([1]) COM (2025) 837 final.

([2]) Регламент (ЕС) 2023/2854 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и за тяхното използване и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и Директива (ЕС) 2020/1828 (Акт за данните), (ОВ L, 2023/2854, 22.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj).

служби и агенции на Съюза, както и с компетентните органи на държавите членки, трети държави и международни организации. При изпълнението на своите задачи може също така да обработва лични данни при определени обстоятелства в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) (наричан по-долу „РЗДЕС“). Поради тези причини ЕЦБ подкрепя мерки, които ще изградят съгласувана и последователна регулаторна рамка в подкрепа на наличността и използването на данни.

1.3. ЕЦБ отговаря и за гарантиране на спазването на Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) (наричан по-долу „DORA“) за кредитните институции, класифицирани като значими съгласно член 6, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета ([5]), в съответствие с правомощията и задачите за пруденциален надзор, възложени с посочения регламент ([6]). В това си качество ЕЦБ получава доклади от значими кредитни институции до техните национални компетентни органи за съществени инциденти с информационни и комуникационни технологии (наричани по-долу „инциденти с ИКТ“) и за значителни киберзаплахи. Освен това една от основните задачи на ЕСЦБ е да насърчава нормалното функциониране на платежните системи съгласно член 127, параграф 2, четвърто тире от Договора, както е отразено в член 3.1 от Устава на ЕСЦБ. В този контекст ЕЦБ получава доклади за инциденти от платежни институции и институции за електронни пари, както и от кредитни институции, съгласно DORA. С оглед на тези отговорности и задачи ЕЦБ като цяло приветства усилията за допълнително опростяване и хармонизиране на рамката за докладване на инциденти с ИКТ, в рамките на Съюза и за въвеждане на централизирано докладване на съществени инциденти с ИКТ. Тъй като финансовият сектор е начело в прилагането на хармонизирана, всеобхватна и ефективна рамка за докладване на инциденти, ЕЦБ подкрепя мерки, които опростяват спазването на изискванията за докладване на инциденти въз основа на опита, натрупан във финансовия сектор.

1.4. ЕЦБ обаче има опасения относно степента, в която предложеният регламент би привел в действие целта за опростяване в конкретни случаи, в които той не облекчава тежестта, свързана със спазването на регулаторните изисквания, пред която са изправени предприятията и публичните органи. Съответно в настоящото становище ЕЦБ предлага някои специфични технически наблюдения и предложения относно предложения регламент.

1.5. Поради тези опасения ЕЦБ също така приветства факта, че Комисията ще извърши оценка на основните глави от Акта за данните до 12 септември 2028 г. и на новите глави в рамките на пет години от влизането в сила на предложения регламент ([7]). Също така е важно клаузата за преглед в DORA ([8]) да остане непроменена, което изисква от Комисията да извърши преглед и да представи доклад относно функционирането на много аспекти на DORA. Този процес на преглед следва да гарантира, че съответните регламенти продължават да функционират ефективно, за да обслужват своите цели, като по този начин подкрепят развитието на цифровата икономика в Съюза.

2. **Правила в областта на цифровите технологии**

2.1. ЕЦБ напълно подкрепя предложения регламент като първа стъпка към опростяване на нормативната уредба в областта на цифровите технологии и оптимизиране на нейното прилагане. Съвкупността от правила в областта на цифровите технологии, които бяха разработени с течение на времето в областта на данните, изкуствения интелект, онлайн платформите, защитата на данните и киберсигурността, стана сложна и понастоящем съдържа фрагментирани и припокриващи се разпоредби, които създават несигурност както за публичните органи, така и за предприятията.

([3]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([4]) Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj).

([5]) Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1024/oj).

([6]) Член 46, буква а) от DORA.

([7]) Член 1, параграф 26 от предложения регламент, с който се изменя член 49 от Акта за данните. Вж. също параграф 1.2 от Становище CON/2022/30 на Европейската централна банка от 5 септември 2022 г. относно предложение за регламент относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и тяхното използване (Законодателен акт за данните) (ОВ C 402, 19.10.2022 г., стр. 5).

([8]) Член 58 от DORA.

2.2. Консолидирането в Акта за данните на правилата в Регламент (ЕС) 2022/868 на Европейския парламент и на Съвета ([9]) относно повторното използване на защитени данни, притежавани от организации от обществения сектор в държавите членки, с правилата в Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета ([10]) относно повторното използване на документи, притежавани от органите от обществения сектор в държавите членки или от публични предприятия, създава по-съгласувана структура и по-последователни определения на ключови термини, което улеснява прилагането на правилата за споделяне на данни. Това се подкрепя от отмяната на остарели правила, особено тези в Регламент (ЕС) 2018/1807 на Европейския парламент и на Съвета ([11]).

2.3. За националните централни банки (НЦБ), които обикновено са органи от обществения сектор на държавите членки и следователно подлежат на правила, насочени към улесняване на повторното използване на данни, това осигурява желана яснота. ЕЦБ и НЦБ ще се възползват и от по-ясни договорености относно наличието на данни, по-специално източници на свободно достъпни данни, които са класифицирани като набори от данни с висока стойност ([12]). Тези набори от данни се използват широко от ЕЦБ при изпълнение на задачата ѝ по член 5, параграф 1 от Устава на ЕСЦБ за събиране на статистическа информация, която е необходима за изпълнение на задачите на ЕСЦБ.

2.4. Например информацията за дружества и собствеността на дружествата се използва за поддържане Регистъра на институциите и филиалите (RIAD), който представлява споделен набор от референтни данни за правни и други статистически институции, чието събиране подпомага работните процеси в Евросистемата и изпълнението на задачите на ЕСЦБ и единния надзорен механизъм (ЕНМ) ([13]). Когато може да разчита на отворени данни, т.е. данни в отворен формат, които могат да бъдат свободно използвани, повторно използвани и споделяни от всеки за всяка цел ([14]), ЕЦБ е в състояние да намали тежестта на отчитането на такива данни от отчетните единици и да споделя тази информация без ограничения в рамките на ЕСЦБ и с други публични органи, с които си сътрудничи. ЕЦБ приветства факта, че договореностите относно наличността на данни и документи от правителство към предприятия ([15]) не засягат правния режим на Съюза, който изключва достъпа до чувствителни данни и документи на основание статистическа поверителност и професионална тайна.

2.5. Предложеният регламент въвежда важно изменение ([16]) на задължението на държателите на данни да предоставят данни на ЕЦБ, както и на други органи от публичния сектор, Комисията и органите на Съюза, когато е налице изключителна необходимост от използване на тези данни ([17]). Тази разпоредба позволява на ЕЦБ да изисква от държателите на данни да предоставят данни, когато за необходими за реагиране при обществено значима извънредна ситуация или когато е доказана извънредна необходимост. Тъй като държателите на данни са определени най-общо ([18]), разпоредбата позволява на ЕЦБ да събира данни в тези изключителни случаи от по-широк кръг лица,

([9]) Регламент (ЕС) 2022/868 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно европейска рамка за управление на данните и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 (Акт за управление на данните) (ОВ L 152, 3.6.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj).

([10]) Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj).

([11]) Регламент (ЕС) 2018/1807 на Европейския парламент и на Съвета от 14 ноември 2018 г. относно рамка за свободното движение на нелични данни в Европейския съюз (ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1807/oj).

([12]) Съгласно член 13, параграф 1 от Директивата за отворените данни тематичните категории набори от данни с висока стойност са геопространствени данни, наблюдение на Земята и околната среда, метеорологични данни, статистика, дружества и собственост на дружествата и мобилност. Съгласно член 13, параграф 2 на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове с цел да изменя приложение I, като добавя нови тематични категории набори от данни с висока стойност, за да се отрази технологичното и пазарното развитие.

([13]) Насоки (ЕС) 2018/876 на Европейската централна банка от 1 юни 2018 г. относно регистъра на данни за институциите и филиалите (ЕЦБ/2018/16) (ОВ L 154, 18.6.2018 г., стр. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2018/876/oj).

([14]) Вж. съображение 16 от Директива (ЕС) 2019/1024 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно отворените данни и повторното използване на информацията от обществения сектор (ОВ L 172, 26.6.2019 г., стр. 56, ELI: ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj).

([15]) Член 1, параграф 18 от предложения регламент, с който се добавя нова глава VIIв в Акта за данните.

([16]) Член 1, параграф 7 от предложения регламент, с който се добавя нов член 15а в Акта за данните.

([17]) Членове 14 и 15 от Акта за данните.

([18]) „Държател на данни“ е определен в член 2, точка 13 от Закона за данните като „физическо или юридическо лице, което в съответствие с настоящия регламент, приложимото право на Съюза или националното законодателство, прието съгласно правото на Съюза, има правото или задължението да използва и предоставя данни, включително, когато е постигнато договорно съгласие, данни от продукти или от свързани услуги, които лицето е извлякло или генерирало при предоставянето на свързана услуга“.

отколкото е разрешено, когато ЕЦБ събира статистическа информация въз основа на съществуващите си правомощия. ЕЦБ може да събира статистическа информация само от членовете на съвкупността от отчетни единици, определени в Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета ([19]), които основно попадат в сектора „финансови предприятия“, както е определен в Европейската система от сметки ([20]), или са юридически и физически лица, които държат определени финансови позиции или извършват финансови трансакции.

2.6. Както ЕЦБ вече е изразявала становище, съществуват значителни ползи от това да се позволи на публичните органи да имат достъп и да използват данни от частни държатели за определени цели от обществен интерес ([21]). При изпълнението на задачата си в областта на паричната политика ЕЦБ широко използва не само официалната статистика, изготвяна от ЕЦБ със съдействието на НЦБ и Европейската статистическа система (ЕСС), но и неофициални и нетрадиционни източници на данни. Нетрадиционни данни могат да се получават например от високочестотна ценова информация, показатели за мобилността на населението или други източници на данни, които не са непременно държани от финансови предприятия. ЕЦБ има правомощието да изисква тези данни от частни държатели на данни само в случаите, когато е налице извънредна необходимост.

2.7. Основната промяна, която ще бъде въведена с предложения регламент, е да се ограничат случаите, в които това правомощие може да се упражнява, до обществено значими извънредни ситуации, като се изключат други случаи, в които може да има извънредна необходимост от използване на данни. ЕЦБ ще трябва да докаже извънредна необходимост да използва при изпълнението на своите законоустановени задължения в обществен интерес някои данни, когато реагира на обществено значима извънредна ситуация, смекчава последиците от нея или подпомага възстановяването от нея.

2.8. ЕЦБ подкрепя целите на тези промени, като счита за подходящо да се опрости рамката за споделяне от предприятия към правителство съгласно Акта за данните и да се изяснят всякакви неясноти, които може да са възникнали при налагането на задължения на предприятията. Също така подкрепя становището, че е от съществено значение да се запази ролята на официалната статистика съгласно Акта за данните, тъй като актуализираната рамка на Съюза относно европейската статистика съгласно Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([22]) не разглежда обществено значимите извънредни ситуации ([23]).

2.9. За разлика обаче от членовете на ЕСС, които могат да събират данни от частни държатели на данни при определени условия, за да изпълняват своите статистически задачи ([24]), ЕЦБ няма правомощия да събира статистическа информация от частни държатели на данни, които не са отчетни единици, освен в случаите, когато е налице извънредна необходимост. ЕЦБ може да разчита единствено на механизми, които позволяват споделяне на данни от ЕСС към ЕСЦБ за получаване на такива данни. Ако обхватът на съответната разпоредба бъде стеснен, така че да включва само обществено значима извънредна ситуация, е изключително важно да се гарантира, че тя може да се прилага безпроблемно и еднозначно в спешни ситуации, при които са необходими допълнителни източници на данни, за да може ЕЦБ да изпълнява задачата си за събиране на статистически данни или други задачи, свързани с дейността на централна банка или с пруденциалния надзор. Поради това ЕЦБ препоръчва допълнително опростяване на условията, които трябва да бъдат изпълнени от публичните органи, за да изискват данни, тъй като това би послужило и за свеждане до минимум на сложността, пред която са изправени държателите на данни, когато проверяват дали тези условия са изпълнени.

2.10. Освен това ЕЦБ счита, че следва да се предприемат допълнителни стъпки за изясняване на определението за „обществено значима извънредна ситуация“. Един от елементите на определението е, че трябва да бъде „установена или официално обявена в съответствие с имащите отношение процедури, предвидени в правото на Съюза или националното право“ ([25]). Но тъй като в първичното и вторичното право съществува фрагментиран набор от правни основания, въз основа на които може да се установи или обяви обществено значима извънредна ситуация, следва да бъде по-ясно, че когато се прави такова установяване или обявяване, определението за „обществено значима

([19]) Член 2 от Регламент (ЕО) № 2533/98 на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно събирането на статистическа информация от Европейската централна банка (ОВ L 318, 27.11.1998 г., стр. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1998/2533/oj).

([20]) Вж. Европейската система от национални и регионални сметки (ЕСС 2010), достъпна на уебсайта на Евростат https://ec.europa.eu/eurostat.

([21]) Параграф 2.3.1 от Становище CON/2022/30.

([22]) Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj).

([23]) Съображение 15 от предложения регламент.

([24]) Член 17б от Регламент (ЕО) № 223/2009.

([25]) Член 2, точка 29 от Регламент (ЕС) 2023/2854.

извънредна ситуация“ не изисква да бъдат изпълнени допълнителни критерии — с оглед на неотложността, с която трябва да се преодолее дадена обществено значима извънредна ситуация. Например Регламент (ЕС) 2024/2747 на Европейския парламент и на Съвета ([26]) позволява на Съвета да задейства режим на бдителност по отношение на вътрешния пазар, когато съществува заплаха от криза, която може да прерасне в извънредна ситуация на вътрешния пазар в рамките на следващите шест месеца. Следва да бъде по-ясно, че когато задачите на публичния орган включват смекчаване на последиците от обществено значимата извънредна ситуация, заплахата от обществено значима извънредна ситуация следва да обосновава извънредната необходимост от искане на данни. Освен това Решение № 2014/415/ЕС на Съвета ([27]) за създаване на интегрирани договорености за реакция на политическо равнище при кризи за прилагане на клаузата за солидарност (член 222 от Договора) не ограничава обхвата на обстоятелствата, при които решението се прилага за изключителни ситуации, „ограничени във времето“ ([28]). Поради това следва да бъде по-ясно, че определението за обществено значима извънредна ситуация напълно съответства и не е по-ограничително от ситуациите, при които се привеждат в действие договореностите за извънредни ситуации съгласно правото на Съюза и националното право.

2.11. По отношение на договореностите за компенсация ([29]) ЕЦБ приветства изискването за безплатно предоставяне на данни за реагиране при обществено значима извънредна ситуация, освен когато държателят на данни е микропредприятие или малко предприятие. ЕЦБ обаче счита, че е важно да се гарантира, че когато на публичните органи се предоставя достъп до данни от частни държатели, те не следва да понасят неоправдани разходи. Тъй като всяко искане за данни обслужва обществения интерес, данните следва да се предоставят срещу заплащане и без да се прилага „разумен марж“ ([30]).

3. **Защита на данните**

3.1. ЕЦБ приветства измененията в предложения регламент, които имат за цел да опростят законодателството за защита на данните. В рамките на областите на компетентност на ЕЦБ има няколко въпроса, които заслужават допълнително разглеждане, за да се постигне целта за опростяване както по отношение на намаляването на административната тежест, така и по отношение на осигуряването на ефективно, навременно и сигурно докладване на инциденти.

3.2. ЕЦБ извършва широк набор от операции по обработка на лични данни в сътрудничество с НЦБ. Освен това ЕЦБ си сътрудничи с националните компетентни органи (НКО) за извършване на дейности по обработване на лични данни в областта на банковия надзор. Като институция на Съюза ЕЦБ обработва лични данни в съответствие с РЗДЕС, докато НЦБ и НКО обработват лични данни в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ([31]) (наричан по-нататък „ОРЗД“).

3.3. В случаите, когато ЕЦБ и НЦБ и/или НКО съвместно определят целите и средствата за обработването на лични данни, това обработване се извършва от тях в качеството им на съвместни администратори ([32]). Обратно, когато един субект определя целите и средствата на обработването, а другият обработва лични данни от негово име, техните взаимоотношения са такива на администратор и обработващ лични данни ([33]). И в двата случая ЕЦБ обработва лични данни съгласно РЗДЕС, докато НЦБ и НКО обработват лични данни съгласно ОРЗД. Вследствие на това една и съща операция по обработване се урежда едновременно от два отделни, но допълващи се правни инструмента на Съюза.

([26]) Регламент (ЕС) 2024/2747 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2024 г. за създаване на рамка от мерки, отнасящи се до извънредните ситуации на вътрешния пазар и до устойчивостта на вътрешния пазар и за изменение на Регламент (ЕО) № 2679/98 на Съвета (Акт за извънредните ситуации и устойчивостта на вътрешния пазар) (ОВ L, 2024/2747, 8.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj).

([27]) Решение 2014/415/ЕС на Съвета от 24 юни 2014 г. относно договореностите за прилагане от страна на Съюза на клаузата за солидарност (ОВ L 192, 1.7.2014 г., стр. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/415/oj).

([28]) Член 2, точка 29 от Регламент (ЕС) 2023/2854.

([29]) Член 1, параграф 12 от предложения регламент, с който се заменя член 20 от Акта за данните.

([30]) Вж. параграф 2.3.3 от Становище CON/2022/30.

([31]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([32]) По смисъла на член 26 от ОРЗД и член 28 от РЗДЕС.

([33]) По смисъла на член 28 от ОРЗД и член 29 от РЗДЕС.

3.4. Един такъв пример е, когато както ЕЦБ, така и НЦБ, участващи в сетълмента на незабавни плащания в TARGET (TIPS), обработват лични данни в рамките на системата TIPS. В този случай е сключено споразумение за съвместно администриране. По подобен начин обработването на лични данни в контекста на бъдещото цифрово евро може да изисква сключването на договор или договореност за защита на данните между ЕЦБ и НЦБ от еврозоната.

3.5. При изпълнението на задачите на ЕСЦБ и ЕНМ в сътрудничество с НЦБ и НКО за ЕЦБ е от първостепенно значение правните актове, уреждащи обработването на лични данни, да бъдат съгласувани и взаимно съвместими във възможно най-голяма степен. Поради това ЕЦБ приветства факта, че предложените изменения на ОРЗД и на РЗДЕС напредват паралелно, като по този начин допринасят за създаването на съгласувана и последователна правна рамка. Това гарантира, че разминаващи се срокове за влизане в сила и прилагане на правните актове не пораждат правна несигурност.

3.6. Поради това, с оглед на сътрудничеството на ЕЦБ с НЦБ и НКО при обработването на лични данни, когато това е необходимо за изпълнението на задачите на ЕСЦБ и ЕНМ, ЕЦБ споделя следните въпроси за разглеждане:

3.7. Що се отнася до механизма за единна входяща точка, ЕЦБ препоръчва съвместните администратори да бъдат оправомощени да уведомяват за нарушения на сигурността на личните данни от името на всички съвместни администратори ([34]). Това е възможно, тъй като с предложения регламент се въвежда хармонизирана единна входяща точка, чрез която субектите могат посредством единно уведомление едновременно да изпълняват задълженията си за докладване на инциденти съгласно множество правни актове на Съюза. Чрез привеждането в действие на принципа „докладвай веднъж, сподели многократно“ единната входяща точка има за цел да намали административната тежест за субектите, като същевременно гарантира ефективно, навременно и сигурно докладване на инциденти. За тази цел единната входяща точка е предназначена да служи като общ канал за подаване на уведомления съгласно няколко правни инструмента ([35]). Както вече е изразявала становище, ЕЦБ твърдо подкрепя споделяне на информация между органите, за да се даде възможност за междусекторно обучение, да се допринесе за предотвратяването и ефективното управление на кибератаките и да се насърчи последователната оценка на рисковете, свързани с ИКТ, в целия Съюз ([36]). При тези обстоятелства ЕЦБ подкрепя въвеждането на единна входяща точка в контекста на докладването на нарушения на сигурността на личните данни.

3.8. Когато прилагат механизма на единната входяща точка за съвместни дейности по обработване, извършвани от ЕЦБ в сътрудничество с НЦБ (и НКО), НЦБ биха имали полза съгласно предложения регламент от използването на единната входяща точка за получаване на уведомления за инциденти. От друга страна, ЕЦБ като институция на Съюза ще продължи да разчита съгласно предложения регламент на канала за докладване, създаден с РЗДЕС, чрез който уведомява за инцидентите Европейския надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД) ([37]).

3.9. ЕЦБ изтъква отново необходимостта от рационализиране, ускоряване и максимално увеличаване на обмена на информация относно инциденти и от гарантиране на съгласуваност между ОРЗД и РЗДЕС. Поради това би било целесъобразно РЗДЕС да бъде включен в правните актове на Съюза, за които единната входяща точка трябва да се използва за уведомяване за нарушения на сигурността на личните данни.

([34]) Както се изисква в член 34 от РЗДЕС.

([35]) Те включват ОРЗД и Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (Директива МИС 2) (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj); Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj) (Регламент eIDAS) и Директива (ЕС) 2022/2557 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за устойчивостта на критичните субекти и за отмяна на Директива 2008/114/ЕО на Съвета (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj) (Директива CER).

([36]) Вж. параграф 3.3.1 от Становище CON/2022/14 на Европейската централна банка от 11 април 2022 г. относно предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (ОВ C 233, 16.6.2022 г., стр. 22).

([37]) Както се изисква в член 34 от РЗДЕС.

3.10. Що се отнася до единното докладване на нарушения на сигурността на данните в случаите на съвместно администриране, ЕЦБ поддържа становището, че съвместните администратори следва да бъдат свободни да определят дали да се възползват от тази възможност и при какви условия. Неотдавна ЕНОЗД потвърди, че за да се определи дали ЕЦБ е длъжна да уведоми ЕНОЗД за нарушение на сигурността на личните данни, е без значение дали ЕЦБ в качеството си на съвместен администратор е отговорна за настъпването на това нарушение. Самият факт, че ЕЦБ е съвместен администратор за операцията по обработване, в контекста на която е извършено нарушението на сигурността на личните данни, е достатъчен, за да задейства задължението ѝ да уведоми ЕНОЗД, когато са изпълнени съответните условия съгласно РЗДЕС ([38]).

3.11. Важно е да се отбележи, че в многобройните случаи, когато е налице договореност за съвместно администриране между ЕЦБ и всички НЦБ от Евросистемата, едно нарушение на сигурността на личните данни би могло да доведе до 22 уведомления, които по всяка вероятност биха били сходни или идентични по съдържание. Подобна система би била в противоречие с целта за опростяване на административната тежест за публичните органи. Поради това би било целесъобразно да се предвиди, че съвместните администратори могат да уведомяват компетентните надзорни органи за нарушения на сигурността на личните данни чрез единната входяща точка само веднъж. В съответствие с целите за опростяване такава система за докладване няма да се прилага, когато е малко вероятно въпросното нарушение на сигурността на личните данни да доведе до риск за правата и свободите на физическите лица ([39]).

3.12. Поради тези причини ЕЦБ препоръчва да се остави на съвместните администратори да определят дали желаят да се възползват от възможността за подаване на едно уведомление от името на всички съвместни администратори в конкретна договореност за съвместно администриране и при какви условия. Това уведомление ще се подава веднъж чрез единната входяща точка и по този начин ще бъде адресирано до всички съответни надзорни органи, без да се компрометира ролята, която задълженията за уведомяване имат за гарантиране на пълна прозрачност и всеобхватен обмен на информация.

4. **Докладване на инциденти**

4.1. Както е отбелязано в параграф 1.3, ЕЦБ приветства инициативата за опростяване и хармонизиране на процедурите за докладване на инциденти с ИКТ и за въвеждане на централизирано докладване на съществени инциденти с ИКТ. Това обаче следва във всеки отделен случай да намали административната тежест за поднадзорните кредитни институции, платежните институции, институциите за електронни пари и публичните органи. В това отношение е важно да се признае, че вече е постигната известна степен на опростяване на процедурите за докладване чрез прилагането на DORA във финансовия сектор. DORA ефективно замени различните изисквания за докладване на инциденти с ИКТ за финансовите субекти ([40]), като постигна значително намаляване на тежестта на докладването, на която са били подложени, и въведе ефективни и ефикасни механизми за координация между различните компетентни органи ([41]). DORA постига тази цел, като определя общи таксономии, образци и процедури за докладване и с идентифициране на единна входяща точка за тези доклади.

4.2. Въпреки че подкрепя тези усилия за опростяване, ЕЦБ има и резерви по отношение на аспектите на мерките за докладване на инциденти с ИКТ в предложения регламент поради три основни причини.

4.3. Първо, предложението за единна входяща точка не е ефективно за намаляване на тежестта на докладването за финансовите субекти и другите предприятия, към които се прилагат изисквания за докладване на инциденти. Въпреки че единната входяща точка гарантира, че съществува единен портал за докладване на инциденти, тя не променя факта, че все още съществуват различни таксономии, образци и процедури за докладване за всеки доклад за инцидент съгласно различните рамки, освен DORA. За да докладва за инцидент, финансовият субект трябва да изготви различни доклади в съответствие с различни законодателни актове (например съгласно ОРЗД и DORA). Само допускането тези доклади да бъдат съобщавани на един-единствен получател не облекчава значително

([38]) Надзорно становище 18/2025 на ЕНОЗД относно проект на договореност за съвместно администриране на лични данни между Европейската централна банка и националните компетентни органи в контекста на единния надзорен механизъм (случай 2024—1002), достъпно на уебсайта на ЕНОЗД www.edps.europa.eu.

([39]) Член 34 от РЗДЕС.

([40]) Вж. в този смисъл съображения 16, 18, 19 и 23 от DORA.

([41]) Това позволи да се разгледа въпросът за паралелното предоставяне на информация по DORA, Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj) и съответните насоки на ЕБО, както е посочено в параграф 4.2.2 от Становище CON/2021/20 на Европейската централна банка от 4 юни 2021 г. относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор (ОВ C 343, 26.8.2021 г., стр. 1).

административната тежест. Поради тази причина би било целесъобразно да се вземат надлежно предвид регулаторните технически стандарти, приети съгласно DORA, за да се улесни протичането на по-ефективни и рационализирани процеси на докладване ([42]). ЕЦБ би приветствала и по-нататъшното привеждане в съответствие и, когато е целесъобразно, сливането на таксономиите, образците и процедурите за докладване на инциденти съгласно различните рамки с оглед постигането на истинско опростяване.

4.4. Второ, докладът за инцидент по DORA задейства критични по отношение на времето процеси, които потенциално включват активиране на кризисни процедури. Включването на нов участник и система при получаването на тези доклади за инциденти води до допълнителни рискове по отношение на наличността и навременното докладване на необходимата информация. Поради тази причина най-ефективният и устойчив вариант е тези доклади да се изпращат директно на компетентния орган, както е предвидено в DORA ([43]), за да се избегне ненужно забавяне на надзорната реакция при потенциално критична ситуация.

4.5. Трето, следва да се вземат предвид усилията и разходите, които вече са поети от финансовия сектор при изпълнението на DORA, който се прилага едва от 17 януари 2025 г. Поднадзорните кредитни институции и компетентните органи са инвестирали значителни ресурси в прилагането на новата рамка. От тази гледна точка би било полезно да се забави интегрирането на докладването на инциденти с ИКТ чрез единната входяща точка. Това ще осигури повече време за идентифициране на потенциални подобрения и начини за допълнително опростяване на административната тежест както за ЕНМ, така и за поднадзорните кредитни институции.

4.6. Поради тези причини ЕЦБ предлага DORA да бъде изключен от предложения регламент. Би било целесъобразно да се натрупа отделен опит с новата единна входяща точка (обхващаща другите регламенти, включително РЗДЕС) и с нововъведения режим на докладване по DORA и след това да се направи преглед на най-добрия начин за интегрирането им на по-късен етап.

Когато ЕЦБ отправя препоръки за изменения на предложения регламент, конкретните предложения с обяснителен текст към тях се представят в технически работен документ. Техническият работен документ е достъпен на английски език на EUR-Lex.

Съставено във Франкфурт на Майн на 10 март 2026 година.

Председател на ЕЦБ
Christine LAGARDE

([42]) Съгласно предвиденото в съображение 54 от предложения регламент.
([43]) Член 19 от DORA.